

Magasépítési beruházások az 1958-66 közötti időszakban

BOGÁR ISTVÁN

Az elmúlt 10 éves időszak erdőfeltárásának fejlődéséről „Az Erdő” 1967. február havi számában megjelent tanulmányban áttekintő képet adtam. Úgy gondolom, nem lesz érdektelen a magasépítés körébe tartozó fejlesztési és szociális beruházások alakulásáról is hasonló jellegű tájékoztatást adni.

Különös időszerűséget ad ennek azon körülmény, hogy a gazdasági reform bevezetésével e területen a költségvetési juttatásból történő központi finanszírozás rendszerét — a költségvetési szervek kivételével — a vállalati döntésen alapuló és saját pénzügyi forrásból biztosítható beruházási tevékenység váltja fel teljes egészében, vagyis az eddigi központi irányítás megszűnik.

Röviden áttekintve a főbb eredményeket:

- az erdőgazdasági géppark felfutásával párhuzamosan az erdőgazdaságok 50%-ában korszerű gépjavító bázis jött létre és megkezdődött az erdészeti gépkarbantartó hálózat műhelyeinek építése is;
- az erdőgazdaságok zömében korszerűtlen fagyártmányüzemeinek (172 db) korszerűsítése, a legszükségesebb üzemi és szociális hiányosságok felszámolása 1962. évtől kezdődően az üzemek mintegy egynegyedénél megtörtént;
- az erdőgazdaságok központi elhelyezése az elmúlt 10 évben általában rendezést nyert, az erdőgazdaságok mintegy felénél új központi irodaház épült, vagy irodaházbővítés történt;
- a vadgazdálkodás fejlesztése terén 2 fácánkeltető-nevelő telep létrehozásával az apróvad export-növelés komoly lehetősége teremődött meg;
- az erdészeti tudományos kutatás decentralizálása során a vidéki kutatóállomások hálózata felépült;
- a 11 állami erdőrendezőség közül 4 erdőrendezőségi iroda elhelyezési problémája nyert megoldást;
- az erdőgazdasági szakvállalatoknál 1958. évtől 2 új fűzfafeldolgozó telep, új kosárgyár, gépjavító üzem létesült, 1963. évtől 10 meglevő üzem, telep korszerűsítése történt meg;
- lakásépítés terén a felépült lakásszám mellett nagy előrelépést jelentett, hogy az ÉM 1961. augusztus hóban jóváhagyta a MOT I. 1—152/60 és 153/60 számú kerületvezető erdészlakás títusterveket, így 1962. évtől elsősorban a vidéken élő kerületvezető erdészek igényeinek megfelelő lakásépítkezés megvalósítására kerülhetett sor;
- az erdésztelepülések villamosításáról és korszerű vízellátásáról történő gondoskodás az 1962. évtől fokozódott, 1965. év végéig valamennyi erdészeti központ villamosítása megtörtént. Az erdőgazdálkodás számára fontos többi erdészeti település villamosítása 1966. évben folytatódott. Az 1968—70. évekre előirányzott 26 db beruházás végreajátásával 1970. év végéig a villamosítás teljes befejezést nyerhet.

Az építési beruházási hitelkeret és annak felhasználása (1. táblázat). A fejlesztési és szociális beruházások hitelkeretének nagysága az utolsó 4 évben az előző évekhez képest megkétszereződött, sőt megháromszorozódott. Ez évenként emelkedően fokozott mértékű leterhelést jelentett a beruházó erdőgazdaságok és szakvállalatok műszaki csoportjai részére.

Az építési hitelkeretfelhasználási számok az éves beruházási hitelkeretek egyszeri teljesítési adatait tüntetik fel, a hitelkeretmaradványok újbóli felhasználása — 0,3—1,3 millió Ft között változó nagyságrendben — a táblázat

Hitelkeretfelhasználás

1. táblázat

Tervidőszak	Év	Építési be- ruházási hitel- keret	Hitel- keret- felhasz- nálás	Fel nem használt hitelkeretből		Hitel- keret- túllépés	Megtakarítás, ill. túllépés éves hitel- keret %-ában
				át- húzódás	megtakarítás		
				1000 Ft.			
3 éves terv	1958	10 204	9 711	424	69		+ 0,7
	1959	28 231	24 634	2 814	783		+ 2,8
	1960	37 651	34 756	1 928	967		+ 2,6
	összes:	76 086	69 101	5 166	1 819		+ 2,4
II. 5 éves terv	1961	26 789	26 230	217	342		+ 1,3
	1962	47 934	44 568	2 738	628		+ 1,3
	1963	77 445	71 069	6 622		246	- 0,3
	1964	70 170	66 178	4 237		245	- 0,3
	1965	62 430	58 747	3 429	254		+ 0,4
	összes:	284 768	266 792	17 243	1 224	491	+ 0,3
III. 5 éves terv	1966	77 711	76 628	1 958		2 153	- 2,8
				1 278			
Mindösszesen		438 565	412 521	25 645	3 043	2 644	+ 0,1

Megjegyzés: 1966. év „áthúzódás” oszlopában a számláló 1967. évi központi terv-hitelkeretet, a nevező vállalati fejlesztési alapot terhelő lemaradást jelent.

adataiban nem szerepel. Nem tárgyalom a táblázatban a más tárcákkal közös erdőgazdasági beruházásokhoz átvett beruházási hitelkeret összegeket sem, mivel azokat nem erdőgazdasági célokra, pl. OTP fiók, kultúrház stb. létesítésére használták fel, továbbá a kiemelt beruházásként megvalósított telki vadász-ház építési adatait sem.

A tervszerűtlen áthúzódások általában 5—8% között mozgó nagysága sok esetben az idegen vállalati kivitelezéssel, részben az ugrásszerűen megnövekedett éves építési feladatok nagyságával és az általánosnak mondható építési anyagellátási problémákkal függött össze.

A kivitelezés a hitelkeret felhasználás összességében általában megtakarítást eredményezett. Ez a megtakarítás azonban látszólagos az előbb említett újbóli hitelkeretmaradvány felhasználás miatt, így az erdőgazdaságok egy részénél évenként hitelkerettúllépés jelentkezett, azaz a házilagos építési tevékenység eredménye veszteséges volt. Az 1966. év kiugróan magas hitelkerettúllépése már az erdőgazdaságok saját fejlesztési alapjának belépésével magyarázható, amely vagy a központi hitelkeretből nem biztosított pótmunkák elvégzését, vagy az 1967. évi központi építési hitelszükséglet megelőlegezésével az 1966. évi építési ütem meggyorsítását tette lehetővé az átmenőre tervezett beruházásoknál. A felhasznált vállalati költség az építési beruházási hitelkeret oszlopában természetesen nem, de a hitelkeretfelhasználás oszlopában a beruházási statisztikai adatok alapján szerepel.

Az éves építési feladatok elmaradt munkái a tárgyévet követő évben 1—2 kivételtől eltekintve befejeződtek. Az 1966. éves munkák áthúzódásai is az 1967.

Építési beruházási hitelkeret megoszlása

a) célesoportok szerint

2. táblázat

Tervidőszak	Év	Erdőgazd. gépesítés építés	Egyéb erdőgazd. fejlesztés	Lakásépítés	Egyéb szociális	Építési beruházási hitel összesen
3 éves terv	1958	2 195	1 329	6 051	629	10 204
	1959	9 351	2 598	12 967	3 315	28 231
	1960	6 019	2 765	26 048	2 819	37 651
	összes:	17 565	6 692	45 066	6 763	76 086
II. 5 éves terv	1961	4 117	3 900	16 768	2 004	26 789
	1962	2 054	15 570	25 539	4 771	47 934
	1963	5 439	38 833	29 029	4 144	77 445
	1964	2 678	28 217	29 063	10 212	70 170
	1965	1 682	23 523	30 102	7 123	62 430
	összes:	15 970	110 043	130 501	28 254	284 768
III. 5 éves terv	1966	4 919	36 298	31 573	4 921	77 711
Mindösszesen		38 454	153 033	207 140	39 938	438 565

b) beruházók csoportosítása szerint

3. táblázat

Tervidőszak	Év	Építési beruhá- zási hitel összesen	E b b ő l					
			erdőgazdaságok		erdőgazdasági szakvállalatok		erdészeti intézmények	
			b e r u h á z á s a i					
			1000 Ft	1000 Ft	%	1000 Ft	%	1000 Ft
3 éves terv	1958	10 204	9 846	96,5	358	3,5	—	—
	1959	28 231	24 375	86,3	1 178	4,2	2 678	9,5
	1960	37 651	35 816	95,1	468	1,2	1 367	3,7
	összes:	76 086	70 037	93,8	2 004	2,7	4 045	3,5
II. 5 éves terv	1961	26 789	23 959	89,4	727	2,7	2 103	7,9
	1962	47 934	39 547	82,5	6 114	12,8	2 273	4,7
	1963	77 445	51 639	66,7	20 146	26,0	5 660	7,3
	1964	70 170	50 749	72,3	11 709	16,7	7 712	11,0
	1965	62 430	37 323	59,8	15 739	25,2	9 368	15,0
	összes:	284 768	203 217	71,4	54 435	19,1	27 116	9,5
III. 5 éves terv	1966	77 711	50 216	64,6	17 896	23,0	9 599	12,4
Mindösszesen:		438 565	323 470	73,7	74 335	17,0	40 760	9,3

év első felében befejezést nyertek. Így az éves beruházási építési feladatok az 1958—66. évek időszakában összességükben a teljesítés tényezőszámaival azonosaknak foghatók fel.

Továbbiakban, a tervszerűtlen áthúzóadások zavaró hatásának elkerülése céljából, a hitelfelhasználás, vagyis a teljesítés statisztikai tényezőszámai helyett a volt OEF Eg. Műszaki Fejlesztési Osztálya irányítása alá tartozó beruházók (állami erdőgazdaságok, erdőgazdasági szakkivállalatok, erdészeti intézmények) számára biztosított éves építési beruházási hitelkeret összegek alapján fogom tárgyalni az 1958—66. időszak egyes éveinek fontosabb beruházási adatait.

Építési hitelkeretek megoszlása. A célcsoport szerinti megoszlást a 2. táblázat tünteti fel. E szerint az egyes létesítményekre évenként biztosított hitelkeret összege 47,2⁰/₀-ban lakásépítésre, 34,9⁰/₀-ban egyéb erdőgazdasági fejlesztésre, 9,1⁰/₀-ban egyéb szociális létesítményekre, 8,8⁰/₀-ban gépesítés építési beruházásokra oszlik meg. Így fejlesztésre az összes hitelkeret 43,7⁰/₀-a, szociális beruházásokra pedig 56,3⁰/₀-a jutott. A beruházások szerinti megoszlást a 3. táblázat tárgyalja. A beruházások mintegy 75⁰/₀-a jutott erdőgazdasági célra, a maradék ²/₃-a az erdőgazdasági szakkivállalatok, ¹/₃-a az erdészeti intézmények céljaira nyert felhasználást. Az erdészeti intézmények beruházásainak nagy része erdőgazdasági beruházásként valósult meg. Ezen beruházások azonban a táblázat összeállításánál az erdőgazdasági beruházások közül kiemelésre kerültek, a tényleges beruházási célnak megfelelően az egyes érintett intézményeknél vannak figyelembe véve.

Egyes szakkivállalatok (Erdőkémia, Erdért, Békési Kosárgyár) és az erdészeti szakiskolák beruházásainak irányítása időközben került át az erdőgazdasági vonalra. E változások az 1962. és 63. években ugrásszerű változást — 2,7⁰/₀-ról 12,8, majd 26,0⁰/₀-ra történő emelkedést — hoztak a beruházási éves hitelkeretek beruházók szerinti megoszlásában.

Építési adatok. Az állami erdőgazdaságok építési adatait a 4. táblázat tünteti fel. A nagy volumenű gépjavitó és fagyártmány üzemi beruházások számai részben új, részben korszerűsített létesítményeket jelentenek. A 15 gépjavitó üzem közül 4 üzemben volt korszerűsítés, a 43 fagyártmányüzem közül kettő az új létesítmény Bőszénfán (Délsomogyi Áeg) és Guthon (Hajdúsági Áeg.). A 25 irodaépület közül 12 erdőgazdasági központi épületre — ebből 5 a meglévő székház bővítése, 7 új székházépület —, 13 új erdészeti irodaépületre vonatkozik. Az irodaépületekben és vadászházakban a táblázat lakásadatszámán felül 11 lakás is beépítést nyert. Egyéb üzemi épület alatt csemeterkerti épület, fogatüzem, raktárépület, fácánkeltető-nevelőtelep, egyéb szociális épület alatt öltözőmosdó, ebédlő-konyha, orvosi szoba, munkásszállás értendő. A villamosítás és vízellátás adataiban az erdészeti települések száma szerepel, egyedülálló erdőszházak villamosítása-vízellátása a közölt adatszámokon felül történt.

Az erdőgazdasági szakkivállalatok és erdészeti intézmények építési adatai az 5. táblázatban szerepelnek. Az új üzemek között gépjavitóüzem, 2 fűzfeldolgozóüzem és kosárgyár építése szerepel. Az üzemkorszerűsítések közül kiemelhető az ERDÉRT telepek úthálózatának korszerűsítése, a békési kosárgyár, valamint a nagymarosi és badaacsonytomaji léüzemek rekonstrukciója. Az ERTI vidéki kutatóállomásai közül a püspökladányi, mátrafüredi, kecskeméti és sárvári épült ki. Egyéb üzemi és szociális épület alatt itt is az előzőekben elmondottak értendők. Az egyéb üzemi épületek közül az ERDÉRT pestlőrinci lemezáruraktárának befejezése (faipari beruházásként indult az 1962. évben), egyéb szociális épületek közül a Nagykovácsi Erdészeti Nevelő Otthon bővítése, villamosítások

Építési adatok

a) állami erdőgazdaságok

4. táblázat

Terv-időszak	Év	Eg. gép. építés		Egyéb eg. fejlesztés				Lakás	Egyéb szociális			
		gép-javító üzem	erd. TMK műhely	fa-gyártmány-üzem	iroda-épület	va-dász-ház	egyéb üzemi épület		villa-mosítás	víz-el-látás	egyéb szoc. épület	
db												
3 éves terv	1958	1			1			39		2	1	
	1959	6			1			42		3	3	
	1960	1				2	2	98	2	1	4	
	összes:	8			2	2	2	179	2	6	8	
II. 5 éves terv	1961	3					3	2	60		4	2
	1962	1		11	2	2	1	96	12	6	3	
	1963	2	2	10	4	4	5	88	10	2	5	
	1964			10	7	1	2	85	15	3	6	
	1965			7	3		1	82	5	3	2	
összes:	6	2	38	16	10	11	411	42	18	18		
III. 5 é. terv	1966	1	3	5	7			101	10		3	
Mindösszesen:		15	5	43	25	12	19	691	54	24	29	

b) erdőgazdasági szakvállalatok, erdészeti intézmények

5. táblázat

Tervidőszak	Év	eg. gép. építés—egyéb eg. fejl.					lakás	egyéb szociális		
		üzem-telep		kutató áll-lomás	iroda-épület	egyéb üzemi épület		villa-mosítás	vív-el-látás	egyéb szoc. épület
		új	korsz.							
db.										
3 éves terv	1958					1	1			
	1959	1				1	10			
	1960					1	6			
összes:	1				1	2	17			
II. 5 éves terv	1961						6		1	3
	1962						5			1
	1963		2	1	3	7	15		3	2
	1964	2	1		1	5	34	1	1	2
	1965		3	1	1	4	37	1	4	1
összes:	2	6	2	5	20	97	2	9	9	
III. 5 éves terv	1966	1	4	1	1	3	23	4		
Mindösszesen		4	10	3	7	25	137	6	9	9

közül a fűzfeldolgozó telepek, vízellátás közül a tolmácsi falepárló üzem beruházásai emelhetők ki.

Tervezés és kivitelezés szerinti megoszlás. Az összes tervezési munka (6. táblázat) 35⁰/₀-át az ERDŐTERV, 58⁰/₀-át az erdőgazdaságok és szakvállalatok házi-

6. táblázat

Tervezési munkák

Év	Építési beruházási hitel összesen	Ebből		Adaptálásból			Egyedi tervezésből		
		adaptálás	egyedi tervezés	ERDŐTERV	idegen	saját	ERDŐTERV	idegen	saját
1000 Ft									
1958	10 204	5 915	4 289	4 768	133	1 014	3 171	435	683
1959	28 231	10 926	17 305	1 163	1 994	7 769	13 115	830	3 360
1960	37 651	24 664	12 987	3 211	283	21 170	8 932	836	3 219
1961	26 789	17 385	9 892	3 358	1 195	12 344	6 577	536	2 779
1962	47 934	24 999	22 935	10 471	553	13 975	7 945	2 059	12 931
1963	77 445	29 104	48 341	5 328	411	23 365	17 691	5 802	24 848
1964	70 170	29 108	41 062	5 218	—	23 890	15 346	6 479	19 237
1965	62 430	30 392	32 038	7 824	—	22 568	9 811	2 781	19 446
1966	77 711	30 485	47 226	7 174	—	23 311	22 258	5 450	19 518
Összesen:	438 565	202 117	236 448	48 515	4 569	149 033	104 846	25 208	106 394
Tervezés %-a:	100,0	46,1	53,9						
Tervezők %-a:		100,0	100,0	24,0	2,3	73,7	44,3	10,7	45,0

lagosan, 7⁰/₀-át a különböző idegen tervező vállalatok végezték el. A házilagos tervezések nagy arányát a típus-terv adaptálások saját vállalkozásban történő elvégzése adja. Az ERDŐTERV az 1963. évtől az egyszintes lakóépületek adaptálásával már nem foglalkozott. ERDŐTERV-es tervezési munkákat az utóbbi években egyedi tervezési munkát igénylő beruházások: kosárgyár, fűzfeldolgozó telepek, irodaépületek, kutató állomások, gépjavítóüzemek, új fagyártmányüzemek és ezek nagyobb rekonstrukciói, munkásszállások kiviteli terveinek elkészítése, valamint két-háromszintes városi lakóépületek adaptálásai jelentették.

Az összes kivitelezési munka (7. táblázat) 67⁰/₀-át az erdőgazdaságok és egyes szakvállalatok házilagosan, 23⁰/₀-át az ÉM. építőipari vállalatok, 10⁰/₀-át egyéb idegen kivitelező vállalatok hajtották végre. Az erdőgazdasági házilagos kivitelezés elsőrendű feladata az erdőgazdálkodás lakásépítési, fejlesztési és szociális épületek kivitelezési (max. kétszintes épületig), valamint a meglévő erdőgazdálkodáshoz szükséges épületek fenntartási igényeinek kielégítése.

A házilagos építőrészlegek előtt álló feladatok továbbra is sürgetővé teszik e területen a műszaki fejlesztést. Az erdőgazdaságok magasépítési termelő mun-

7. táblázat

Kivitelezési munkák

Év/kivitelezés	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966
	1000 Ft								
Házilagosa	6 404	14 075	31 152	22 856	33 466	46 588	52 079	43 213	42 135
ÉM vállalat	3 000	8 638	4 213	2 675	6 518	24 372	10 285	11 305	29 611
Egyéb idegen v.	800	5 518	2 286	1 258	7 950	6 485	7 806	7 912	5 965
Összesen	10 204	28 231	37 651	26 789	47 934	77 445	70 170	62 430	77 711
Házilagosa munka %-a	62,8	49,9	83,7	85,3	69,8	60,1	74,2	69,2	54,2

kájuk nagy részét, — szemben az erdőfeltárási munkákkal — 1967-ig kézierővel végezték. A géppel végzett munkák arányának növelése elsősorban a nehéz fizikai erő kifejtést igénylő munkáknál pl. alapkiemelés, beton- és habarcskeverés, beemelés stb., valamint a különösen munkaigényes technológiai folyamatoknál, pl. parkettagyululás stb. fontos. Az erdőgazdaságokban a magasépítési munkák gépesítése terén egyedül a beton-, habarcskeverés problémája tekinthető megoldottnak.

Az előregyártott szerkezetek alkalmazása a házilagos kivitelezési gyakorlatban nem mondható kielégítőnek. Az alkalmazott előregyártott szerkezetek a vasbeton födém- és kiváltó-gerendák, beton, esetleg vasbeton kitöltő födém bélestestek. A házilagosan elkészített falszerkezeteknél kisméretű, tömör falazótéglát használtak fel. Az előregyártott faelemek kísérleti alkalmazása, esetleg új építési anyagok (faházépítés) bevezetése területünkön a jövő feladata maradt. A mozaikparketta alkalmazása révén történt előrehaladás sem tekinthető kielégítőnek, elsősorban a városi, több-szintes lakások építésénél.

A lakásépítés egységei és típusai. A vizsgált időszak alatt legnagyobb volumenű beruházások a lakásépítés terén voltak. Várhatóan a jövőben is súlyponti kérdésként kell az e téren jelentkező igényeket az erdőgazdaságoknak kezelniük. Ezért néhány szempontra nem lesz hiábavaló röviden kitérni.

A lakásépítkezések megvalósítását általában a títustervek szerinti építkezés kötelezettsége határozta meg. A lakásépítés fajlagos költségeinek alakulására (8. táblázat) így döntő jelentőségű volt a lakásépítkezési igények koncent-

Lakásépítési egységarak

8. táblázat

Év	1 lakásos épület		2 lakásos épület		4 lakásos épület		6 lakásos épület		12 lakásos épület		Egyéb lakás-szám
	lakás-szám	lakás-egységár	lakás-szám	lakás-egységár	lakás-szám	lakás-egységár	lakás-szám	lakás-egységár	lakás-szám	lakás-egységár	
	db	1000 Ft	db	1000 Ft	db	1000 Ft	db	1000 Ft	db	1000 Ft	
1958	36	155		121							
		223 ⁺	4	174 ⁺							
1959	42	252	4	202			6	227			
1960	84	259	12	202							8
1961	44	260	14	220			6	199			2
1962	67	261	22	228			9	222			3
1963	71	266	25	238	4	225	3	200			
1964	62	271	21	236	24	185			12	177	
1965	51	281	20	246	33	202			14	185	1
1966	60	280	20	241	29	211			13	199	2

Megjegyzés: A „⁺”-tel jelölt adatok 1959. I. 1-1 építési árszintre átszámított egységár 1,44 OT index figyelembevételével. A tényleges OEF átszámító index az átárazott költségvetések alapján lakásoknál 1,6 volt.

Az egyes években nem teljes lakóépületet kitevő lakásszámok az átmenő beruházások megszámolásából származnak.

rálhatósága. Ennek lehetősége az erdőgazdálkodás területén, ahol a lakásigények egyesével, szétszórtan, egymástól távoli helyeken jelentkeznek, korlátozott mértékben áll fenn. A felépült erdőgazdasági lakások 33%-a azonban az erdőgazdaságok központjában található, az erdészeti intézmények lakásigényei is általában ugyanott jelentkeztek, ezért megállapítható, hogy a jövőben e kérdésre a beruházó erdőgazdaságoknak nagyobb körültekintést és súlyt kell helyezniük, hiszen a felépíthető lakások száma — egyéb tényezők mellett — a lakásépítési költségek alakulásától függ.

A lakások építési költségeinek vizsgálatához a 9. táblázat feltünteti az 1961. évtől felhasznált títustervek számadatait. A legnagyobb gyakorisággal előfordu-

ló típustervek, valamint az 1—2—4, vagy több lakásos lakóépületek lakásegység-
 árai a jövőre nézve alapul szolgálhatnak az erdőgazdaságok helyes lakásépítési
 politikájának kialakításához.

9. táblázat

Lakásépítés típusterv szerinti megoszlása

Lakóépület jellege — típustervek száma	L a k á s s z á m (db)						összes
	1961	1962	1963	1964	1965	1966	
A) 1 lakásos épület							
MOT. I. 1-62/59	19	25	14	22	20	11	111
MOT. I. 1-152/60		10	29	14	18	28	99
MOT. I. 1-58/59	4	4	11	11	8	9	47
MOT. I. 1-126/60	1	12	6	6	1	6	32
MOT. I. 1-64/59	5	2				2	9
MOT. I. 1-153/60		3	1	1	1	1	7
Egyéb típus (18 féle)	13	10	10	6	3	2	44
Egyedi terv	2	1		2		1	6
Összesen	44	67	71	62	51	60	355
B) 2 lakásos épület							
MOT. I. 1-27/58	12	10	21	17	18	18	94
Egyéb típus (5 féle) ...		10	4	4		2	20
Egyedi terv	2	2			2		6
Összesen	14	22	25	21	20	20	122
C) 4 lakásos épület							
MOT. I. 58-34/63				4	22	8	34
MOT. I. 58-33/63				4	2	14	20
MOT. I. 1-108/60				8	7	1	16
Egyéb típus (3 féle) ...			4	4	2	6	16
Egyedi terv				4			4
Összesen			4	24	33	29	90
D) 6 lakásos épület							
MOT. I. 1-73/59	6						6
Egyedi terv		9	3				12
Összesen	6	9	3				18
E) 12 lakásos épület							
MOT. I. 1-144/60				12	14	13	39

Megjegyzés: Az egyes években nem teljes lakóépületet kitevő lakásszámok az átmenő
 beruházások megosztásából származnak.

A felhasznált 1—2—4 lakásos lakóépület típustervek adatai szerint a fel-
 épült lakások zöme legalább 5 fekhelyes, lakás-alapterület 63 m², ebből a lakó-
 terület 45 m² felett van. A városi 12 lakásos lakóépületben két 4, hét 5, három
 6 fekhelyes lakás található, ennek megfelelően a lakásalapterület 53—70 m², eb-
 ből a lakóterület 35—49 m² között mozog.

A táblázatban szám szerint szereplő típustervek az iker és 6 lakásos épüle-
 tek kivételével jelenleg érvényben vannak. Az ezzel kapcsolatban jelentkező
 probléma az ikerlakóházak építésénél könnyen kiejthető, mivel a MOT. I. 1—62/

59 sz. típusú lakóház közvetlen egymás mellett megépítve pontosan a MOT. I. 1—27/58 sz. típusú tervnek felel meg, a 6 lakásos épületre igény az utolsó 3 évben nem fordult elő, előtte pedig egyedi tervezéssel készült el foghíj beépítésre a tervdokumentáció.

Az erdészház típustervek közül a MOT. I. 1—152/60 sz. típusú terv szükségességét a felhasználás gyakoriságának száma igazolja, a MOT. I. 1—153/60 tetőtér beépítéses típusú terv használata különleges esetekben pl. vendégszoba igény fennforgása, nagy családlétszám esetén indokolt.

A lakásépítés egységárainak emelkedő tendenciája az erdőgazdasági lakásépítkezések színvonalának emelkedésével, a lakóépület komplett közművesítésével, melléképület, gazdasági udvar igényének kielégítésével, egyes építőanyagok egységárainak változásával hozható összefüggésbe. Az utóbbi években vilány és belső vízellátás nélkül erdészház csak kivételes esetben épült.

Az erdőgazdasági lakások egységárai lényegesen túllépi az országos lakásépítési költségeket, ennek magyarázatát a fent elmondottak legnagyobb részét érthetővé teszik.

Beruházási hitelkeretátadások után megvalósult beruházások. Az elmúlt 10 éves időszakban különböző nagyságrendű hitelkeret átadás történt egyes tárcáknak, elsősorban villamosítás, vízellátás, telefon, közművesítés jellegű problémák rendezése céljából, amelyek vagy koordináció segítségével voltak gazdaságosan megoldhatók, vagy speciális szerelési munkát igényeltek.

Nagyobb jelentőségű keretátadással 19 db városi lakás kiutalása és 1 db erdőgazdasági központi önálló irodaépület felépítése (részben szanálással) volt biztosítható tanácsi beruházás keretében.

Három lakás és az irodaház hitelkeretátadása a kivitelezés befejezését követő évben, 1967-ben történt meg. A hitelkeretátadások részben „építés”, részben „egyéb” rovaton történtek az 1—9. táblázatok hitel- és létesítmény adatain felül.

Az adatok bizonyítják, hogy az erdőfeltárás eredményei mellett a magasépítés területén is valóban lényeges előrehaladás történt az 1958—66. időszakban. További beruházások szükségessége az erdőgazdálkodás területén sem lehet vita tárgya, hiszen azok a jövő gazdálkodásának eredményességét szolgálják. A beruházási tevékenységet a jövőben az erdőgazdaságok és erdőgazdasági szakkivállalatok vezetésének — különös tekintettel a gazdasági reform bevezetésével e téren jelentkező változásokra — még az eddigieknél is fokozottabb mértékben súlyponti kérdésként kell tekinteni.

Богар И.: КАПИТАЛОВЛОЖЕНИЯ В ОБЛАСТИ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО И ЖИЛИЩНОГО СТРОИТЕЛЬСТВА В ПЕРИОД 1958—1966 ГГ.

За истекшие 10 лет лесхозы произвели значительные инвестиции по надземному строительству. Строились современные мастерские по ремонту и обслуживанию машин. Большинство цехов ширпотреба модернизировались. Улажены месторасположения лесхозов, построены новые здания контор для них. Установлена сеть местных опытных станций Научно-Исследовательского Института Лесного Хозяйства. Построены конторы 4 партий лесоустройства. Создано 2 пункта по разведению фазанов, 2 пункта для изготовления разных изделий из ив, построен новый цех для изготовления корзин и многие цеха лесного хозяйства усовершенствованы. Всего построено 828 служебных квартир. Проводится электрификация в таких размерах и с таким расчетом, чтобы электрофикация в лесном хозяйстве была завершена в 1970 году.

Bogár I.: HOCHBAUINVESTITIONEN IM ZEITRAUM 1958—66.

In den vergangenen Jahren wurden bei den forstwirtschaftlichen Unternehmen bedeutende Hochbauinvestitionen unternommen. Es wurden zeitgemäße Werkstätten zur Reparatur und Instandhaltung von Maschinen errichtet. Die meisten Betriebe der Massenbedarfsgüterproduktion wurden modernisiert. Es wurde eine entsprechende Unterbringung der Zentralen der Staatlichen Forstwirtschaftsbetriebe gesorgt, neue Bürogebäude wurden errichtet. Das Netz der regionalen Versuchsstationen der Forstwissenschaft wurde ausgebaut. Die Unterbringung der Dienststelle von 4 Forsteinrichtungsgämtern wurde gelöst. Es wurden 2 Fasanenaufzuchtstätten, zwei Betriebe zur Bearbeitung der Weidenruten und eine neue Korbfabrik errichtet, zahlreiche Betriebe wurden modernisiert. Insgesamt 828 Wohnungen wurden hergestellt. Die Elektrifizierung schreitet schnell voran und kann voraussichtlich bis 1970 beendet werden.